

ježto takovýto formální důkaz hmotné právo nezakládá (rozh. č. 11186). Ani ze smlouvy z 8. června 1937 nelze dovoditi obmyslnost předchůdců žalobcových, jak dovolatelka míní. Ve smlouvě té jest uvedeno, že »majitel mlýna B. má býti povinen, cokoliv ryb do slupu by chytiti mohl, jedině pro vrchnostenský konsum odváděti; naproti tomu jemu každý odvod jako jiným vrchnostenským rybářům z důchodu se zaplatí«. Tento odstavec připouští i výklad, jaký mu dává dovolatelka, že totiž b-ským mlynářům příslušela tolika mzda za chycení odvedených ryb, ale i výklad odvolacího soudu, že totiž mlynáři b-ští byli jen povinni chycené ryby odváděti vrchnosti za úplatu a tedy jí je prodávati. Nedokázala tudíž žalovaná obmyslnost žalobce a jeho předchůdců v držbě sporného práva rybolovu.

Čís. 16428.

Nebylo-li umluveno něco jiného, nezaniká zprostředkovatelská smlouva smrtí toho, kdo dal příkaz ke zprostředkování, nýbrž přecházejí všechna práva a povinnosti z uvedené smlouvy, zejména závazek k placení zprostředkovatelské odměny (dohodčí provise) na dědice příkazatelovy.

(Rozh. ze dne 27. října 1937, Rv I 1189/36.)

Žalovaná a její manžel Josef N., kteří byli spoluvlastníky statku č. p. 15 v H., sjednali dne 19. února 1934 se žalobcem — koncesovaným realitním zprostředkovatelem — zprostředkovatelskou smlouvu, kterou se zavázali jednak zaplatiti za zprostředkování prodeje dotčeného statku za 950.000 Kč 2% provisi z dosažené ceny, jednak k tomu, že s nabídkou na zprostředkování »stojí žalobci ve slově až do skončení prodeje statku«. Při odvolání nebo nedodržení zprostředkovatelské smlouvy měli zaplatiti žalobci 4% z dosažitelné ceny, kterou by byla částka 750.000 Kč. Dříve než došlo k výsledku zprostředkování, Josef N. dne 4. dubna 1934 zemřel. K pozůstalosti po něm se přihlásila žalovaná s výhradou inventáře a trhovou smlouvou ze dne 30. května 1934, schválenou pozůstalostním soudem stran pozůstalosti, prodala žalovaná za sebe a za pozůstalost nemovitost, o níž jde, Josefu S. Tvrdě, že se žalovaná zdráhala splniti závazek převzatý shora uvedenou zprostředkovatelskou smlouvou k zaplacení oněch 4%, domáhá se žalobce na žalované zaplacení 29.552 Kč 80 h s přísl. Žalovaná mimo jiné namítla proti žalobě, že zmocnění k prodeji statku bylo smrtí Jaroslava N. co do jeho polovice nemovitosti zrušeno, kdežto druhou polovici náležící žalované by nebylo možno prodati, a že proto vypověděla dne 24. května 1934 žalobci zprostředkování. Soud první stolice uznal podle žaloby co do částky 13.050 Kč, jinak žalobu zamítl a uvedl v důvodech k otázce, o níž tu jde: Podle nesporného přednesu stran bylo úmyslem smluvců uzavřítí zprostředkovatelskou smlouvu o prodeji uvedeného statku. Žalovaná poukazuje na to, že smrtí Jaroslava N. bylo zmocnění k prodeji ideální polovice statku jemu náležící zrušeno, avšak

při tom nepřihlíží k tomu, že se již dne 16. dubna 1934 přihlásila k pozůstalosti po Jaroslavu N. jako jediná dědička ze zákona s dobrodiním inventáře, takže od té doby již mohla jednat jménem obou polovicí statku, a že když se teprve dne 24. května 1934 odhodlala k výpovědi zprostředkování žalobci a přímo potom dne 30. května 1934 celý statek prodala Josefu S., nelze vztahovati na souzený případ ustanovení § 1022 obč. zák. o zániku plné moci úmrtím. Za toho stavu věci má žalobce nárok na náhradu škody, jež mu vznikla ve smyslu ustanovení provisiního ujednání z 19. února 1934, ježto sama žalovaná nabídku nedodržela bez jakékoli viny žalobcovy. O d v o l a c í s o u d potvrdil napadený rozsudek.

N e j v y š š í s o u d na dovolání žalované uznal podle žaloby co do částky 13.038 Kč.

D ů v o d y:

Dovolací soud schvaluje názor napadeného rozsudku, že zprostředkovatelská smlouva nezanikla smrtí Jaroslava N., nýbrž že na žalovanou jako na dědičku Jaroslava N. přešla všechna práva a povinnosti z dotčené smlouvy. Nelze přisvědčiti vývodům dovolání, snažícím se poukazem na §§ 1022, 831, 832 a 1448 obč. zák. doličiti, že zprostředkovatelská smlouva zaniká smrtí toho, kdo dal příkaz ke zprostředkování. Zprostředkovatelská smlouva jest úplatná smlouva svého druhu a nelze na ni užití obdobou předpisů o zmocnitelské smlouvě, zejména ne předpisu § 1022 obč. zák. Nelze na ni užití ani předpisů §§ 831, 832 obč. zák., které jsou dány zvláště pro úpravu společenství statků. Z téhož důvodu jest bezvýznamný i analogický poukaz na § 1016 a) obč. zák. (správně má asi znít §§ 1116 a) obč. zák.); prvá věta § 1116 a) obč. zák. ostatně ustanovuje, že »smrtí jednoho smluvce se smlouva nájemní (pachtovní) neruší«. Předpis § 1448 obč. zák. pak mluví přímo proti názoru dovolání, neboť závazek k placení zprostředkovatelské provise není závazkem osobním, omezeným jen na osobu neb osobní konání zemřelého. Závazek k placení provise přechází jako jiná práva a závazky, které nejsou ryze osobními, podle všeobecných právních pravidel (§§ 531 a násl. obč. zák.) na dědice a příkazovatelova smrt nemá vlivu na trvání zprostředkovatelské smlouvy, pokud ovšem nebyl opak toho přímo umluven. Jest však odůvodněno dovolání, pokud vytýká, že se nižší soudy při výpočtu kvoty provise, která připadá na pozůstalost, nepřidržely tvrzení žaloby, nýbrž že vypočítly vyšší kvotu, nežli žalobce sám žádal. Žalobce udal, že pozůstalost má 442.147 Kč 30 h pasiv a hledíc na předložení že se jeví kvota 0.7384, kdežto nižší soudy vzaly za podklad, že je předložení o 20.000 Kč menší a vypočetly kvotu 0.74. V té příčině šly neprávem přes žalobcův přednes a přes jeho vlastní návrh, čímž se stalo, že přirkly o 12 Kč více, než na něho připadá podle kvoty, jím požadované. V této části musilo býti vyhověno dovolání.